

2021–2027 M. INTERREG LIETUVOS–LENKIJOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMOS SANTRAUKA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) yra atsakinga už INTERREG programų įgyvendinimą ir koordinavimą, taip pat atlieka INTERREG Lietuvos–Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos (toliau – programa) vadovaujančiosios institucijos funkcijas. VRM kartu partnere Lenkijoje Lenkijos Respublikos plėtros fondų ir regioninės politikos ministerija, Lenkijos ir Lietuvos (Alytaus, Marijampolės) pasienio regionų paskirtais atstovais aktyviai dalyvavo rengiant 2021–2027 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) finansinio laikotarpio programos dokumentą, atstovavo Lietuvai įvykusiuose trylikoje programos Jungtinio programavimo komiteto posėdžiuose, taip pat dalyvavo darbo grupių veiklose. 2021 m. gruodžio 20 d. – 2022 m. sausio 19 d. vyko programos viešosios konsultacijos (dokumentus ir skelbimą galima rasti adresu: https://lietuva-polska.eu/en/news/public_consultations_of_the_interreg_vi_a_lithuania_poland_programme_2021_2027_2.html), kurių metu visa plačioji visuomenė galėjo pateikti nuomonę apie tai, kokia gi turėtų būti Lietuvos–Lenkijos programa, kaip jai tapti patrauklia, sutelkiančia įdomiausius projektus, pritraukiančia naujas idėjas visuomenei reikšmingiems pokyčiams regionuose įgyvendinti. VRM viešųjų konsultacijų skelbimą e. pilietis platformoje galima rasti adresu <https://epilietis.lrv.lt/lt/konsultacijos/viesoji-konsultacija-del-2021-2027-m-interreg-vi-a-lietuvos-lenkijos-bendradarbiavimo-per-siena-programos-dokumento-projekto>.

Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatas ir strateginio poveikio aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) subjektų išvadas, priimtas sprendimas neatlikti šios programos SPAV. Pagrindiniai motyvai: programa neapima didelės apimties infrastruktūros ar kitų projektų, kurie gali daryti poveikį aplinkai, programos tikslai tiesiogiai skirti gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros apsaugai, vandens taršos mažinimui, gamtos ir kultūros darniam turizmo skatinimui, sveikatos priežiūros paslaugų plėtrai, regionų ir skirtingų socialinių grupių bendradarbiavimui ir turės reikšmingas teigiamas pasekmes aplinkai.

Parengtas Programos dokumentas, kuriam turi būtų pritarę programoje dalyvaujančių abiejų valstybių atstovai, Europos Komisijai tvirtinti turi būti pateiktas iki 2022 m. balandžio 2 d.

Programos valdymo institucijos:

– Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija atlieka programos vadovaujančiosios ir audito institucijos funkcijas;

– programos jungtinis sekretoriatas įsteigtas Vilniuje (Lietuvoje) – viešoji įstaiga Jungtinis techninis sekretoriatas.

Programos teritorija:

– 5 pietvakarių Lietuvos apskritys: Alytaus, Kauno, Marijampolės, Tauragės, Vilniaus (išskyrus Vilniaus miestą);

– 3 šiaurės rytų Lenkijos subregionai: Balstogės, Elko, Suvalkų.

Projektų vykdytojai ir partneriai: Nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, juridiniai asmenys, kurie įsteigti vadovaujantis viešąja arba privačia teise, nevyriausybinių organizacijos, asociacijos, Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės.

Programos tikslas – gerinti pasienio bendruomenių gerovę per tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir tvarų Lietuvos ir Lenkijos pasienio teritorijos kultūros ir gamtos paveldo naudojimą.

Programos biudžetas – 45 706 836 eurų ES paramos lėšų, iš kurių 42 216 670 eurų numatoma skirti projektams įgyvendinti. Lietuvos skiriama ERPF dalis į programą – 25 002 500 eurų. Kiekvienas Lietuvos partneris, dalyvaujantis programos projektuose, atgaus 80 proc. iš ES paramos lėšų ir turės įnešti 20 proc. nuosavą įnašą. Programai įgyvendinti iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų numatoma sumokėti iki 478 000 eurų įnašą į programos techninės pagalbos biudžetą (per metus – apie 79 667 eurus).

Programą numatyta įgyvendinti pasirenkant šiuos specifinius tikslus ir programos prioritetus:

POLITIKOS IR SPECIFINIS TIKSLAS ⁱ	PROGRAMOS PRIORITETAS	PAVYZDINĖS REMIAMOS VEIKLOS
2 POLITIKOS TIKSLAS „Žaliosnė, nuo mažo anglies dioksido kiekio technologijų prie nulinio anglies dioksido kiekio technologijų pereinanti ekonomika ir atspari Europa, skatinant sąžiningą perėjimą prie švarios energetikos, žaliąsias ir mėlynąsias investicijas, žiedinę ekonomiką, klimato kaitos švelninimą bei prisitaikymą prie klimato kaitos, rizikos prevenciją bei valdymą ir tvarų judumą mieste“	1 PRIORITETAS Aplinkos gerovės skatinimas <i>12 665 000,75 euro ES lėšų</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Keitimasis patirtimi gamtosaugos, biologinės įvairovės išsaugojimo, taršos mažinimo, žaliosios infrastruktūros plėtros politikos srityse • Bendri veiksmai ir bendradarbiavimas aplinkosaugos švietimo ir informavimo didinimo srityse • Saugomų teritorijų pritaikymas darniam turizmui ir švietimui • Kaimo ir miesto žaliųjų viešųjų erdvių priežiūra ir gerinimas • Bendri veiksmai siekiant sumažinti vandens taršą (pesticidais, sunkiaisiais metalais, kitais teršalais), įskaitant vandens taršą upių baseinuose • Bendras bandomųjų vandens ir nuotekų sprendimų kūrimas • Bendradarbiavimas ir bendri veiksmai, nustatantys ir stiprinantys funkcines
2.7. Gamtos, biologinės įvairovės ir žaliosios infrastruktūros apsaugos ir		

išsaugojimo stiprinimas, įskaitant miestų teritorijas, ir visų taršos būdų mažinimas		sąsajas ir (arba) aplinkos apsaugos ir gamtos išsaugojimo sritis Programos teritorijoje ir artimiausiose jos apylinkėse, didinant teigiamo poveikio aplinkai mastą pasienio teritorijoje
4 POLITIKOS TIKSLAS „Socialiai atsakingesnė ir įtrauktesnė Europa, įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį“ 4.5. Vienodų galimybių užtikrinimas gauti sveikatos priežiūros paslaugas ir sveikatos sistemos, įskaitant pirminę sveikatos priežiūrą, ir perėjimo nuo institucinės prie šeimos ir bendruomenės teikiamos priežiūros skatinimas	2 PRIORITETAS Fizinės, emocinės ir kultūrinės gerovės skatinimas <i>21 108 334,58 euro</i> <i>ES lėšų</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Bendras sveikatos priežiūros paslaugų, ilgalaikės priežiūros paslaugų, pagalbos linijų, su sveikata susijusių paslaugų, skubios pagalbos paslaugų, bendrų mokymų medicinos darbuotojams, pagalbiniam personalui ir savanoriams kūrimas arba atnaujinimas (tobulinimas) • Bendradarbiavimas ir bendri veiksmai skatinant aktyvų ir sveiką senėjimą (pvz., fizinio aktyvumo skatinimas, reguliarius sveikatos tikrinimai, medicinos pagalba ir kt.) • Mobiliųjų sveikatos priežiūros paslaugų plėtra (pvz., tarpvalstybinis mamografijos autobusas, tarpvalstybinis kraujo donorystės autobusas ir kt.) • Bendri veiksmai ir bendradarbiavimas psichikos sveikatos srityje
4.6. Kultūros ir darnaus turizmo vaidmens ekonominės plėtros, socialinės įtraukties ir socialinių inovacijų srityse stiprinimas		<ul style="list-style-type: none"> • Bendrų rinkodaros strategijų kūrimas ir jų įgyvendinimas • Bendrų turizmo ir kultūros maršrutų kūrimas • Bendri kultūriniai renginiai ir projektai, įskaitant panašią veiką vykdančių partnerių paiešką kitoje sienos pusėje • Bendrų turizmo ir kultūros produktų kūrimas • Darni gamtos ir kultūros paveldo, įskaitant nematerialųjį turtą, plėtra turizmo ir bendruomenės reikmėms (socialinėms, švietimo, kultūros) • Bendros iniciatyvos kultūros ir gamtos paveldo objektų priežiūros ir atgaivinimo srityse • Bendradarbiavimas ir bendri veiksmai įgyvendinant tarpvalstybinės turizmo zonos koncepcijas, pasiūlytas EK studijoje „Pagrindinių elementų kuriant pasienio turistinę funkcinę zoną Lietuvos ir Lenkijos pasienyje nustatymas“
Konkretus INTERREG tikslas „Geresnis bendradarbiavimo valdymas“ c) abipusio pasitikėjimo ugdymas, ypač skatinant žmonių tarpusavio sąveikos	3 PRIORITETAS Vietos suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo stiprinimas <i>8 443 333,83 euro</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciatyvų (konferencijų, seminarų ir kt.), skirtų vietos veikėjų tinklų kūrimo ir bendradarbiavimo gebėjimams stiprinti, teikimas • Bendri mokymai ir kiti gebėjimų stiprinimo būdai, susiję su vietos suinteresuotųjų šalių administracinių

veiksmus.	<i>ES lėšų</i>	<p>gebėjimų stiprinimu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skirtingų administracinių vienetų ir sektorių suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo kliūčių nustatymas ir mažinimas, siekiant įgyvendinti bendrus sprendimus • Veikla, remianti piliečių įsitraukimą į sprendimų priėmimą, politinį dalyvavimą, vietos bendruomeninių organizacijų įgalinimą, gyventojų pilietiškumo ir jų aktyvumo stiprinimą • Keitimasis žiniomis ir gerąja patirtimi bendruomenių įtraukimo į valdymą, įskaitant skaitmeninių sprendimų testavimą tolesnei jų sklaidai teritorijose, srityje • Mažos apimties įrangos pirkimas ir nedidelės apimties investicijos, reikalingos bendradarbiavimo projektams ir tvarumo veiklai • Pasienio bendruomenių sporto ir sveikos gyvensenos propagavimo strategijų kūrimas ir galimų sprendimų išbandymas
f) kiti veiksmai, kuriais remiamas geresnis bendradarbiavimo valdymas		<ul style="list-style-type: none"> • Vietos, regionų ir nacionalinių institucijų bei viešųjų paslaugų teikėjų keitimasis patirtimi ir bendradarbiavimas • Bendrų viešųjų švietimo paslaugų kokybės gerinimo strategijų ir jų įgyvendinimo planų bei skaitmeninių sprendimų kūrimas • Bendri veiksmai ir bendradarbiavimas gaisrų gesinimo ir gelbėjimo tarnybų veiklos srityse • Keitimasis patirtimi apie politiką ir galimų sprendimų įgyvendinimas bei išbandymas žiedinės ekonomikos ir energijos vartojimo efektyvumo srityse • Dalijimasis gerosios praktikos pavyzdžiais socialinės integracijos ir darbo su socialinės rizikos grupėmis srityse. Bendras socialinių paslaugų kūrimas ar atnaujinimas (tobulinimas), įskaitant bandomuosius projektus ir socialines inovacijas. Bendri mokymai socialinių paslaugų teikėjams ir kitiems specialistams, dirbantiems su tikslinėmis grupėmis • Mažos apimties įrangos pirkimas ir investicijos, reikalingos bendradarbiavimo projektams ir jų rezultatų tvarumui • Bendri veiksmai, nustatantys ir stiprinantys funkcinės ir teminės sąsajas Programos teritorijoje bei artimiausioje jos

		aplinkoje, darančias poveikį pasienio zonai • Skaitmeninio valdymo sprendimų kūrimas siekiant teikti geresnes viešąsias paslaugas Programos teritorijoje
--	--	---

ⁱ Numeruojama pagal:

- 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo ir Europos Parlamento nuostatas;
- 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1059 dėl konkrečių nuostatų, taikomų siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG), kuris remiamas Europos regioninės plėtros fondo ir išorės finansavimo priemonių lėšomis nuostatas.